

Особено мнение на съдията Филип Димитров

Правната норма е израз на воля - на законодателя или суверена- учредител, а при подзаконовите нормативни актове - на изпълнителната власт в рамките на възложеното ѝ от законодателя. Противоконституционността на една разпоредба следователно се определя от вложената в нея воля за създаване на уредба, отклоняваща се от конституционните правила и принципи. Доколкото такава воля не е намерила израз в оспорваната разпоредба на новата алинея втора на чл. 45 от Закона за здравното осигуряване, тя не може да се счита за противоконституционна. В този смисъл са и мотивите на Решение № 2/2009 г. на КС по к.д. № 1/2009 г., което развива принципа за съхраняващото закона (конформно) тълкуване.

Конституцията е еднакво задължителна за всички - за легислатурата, за съдилищата, за администрацията и всички други държавни органи, както и за гражданите. Хипотезата, че на базата на допустима от Конституцията и закона делегация някой би могъл да създаде подзаконов акт с противоконституционно съдържание, е правно неубедителна - винаги в някаква степен е възможно орган да действа противоконституционно, но тогава ще следва да се решава по съществуващия ред въпросът за противозаконността или противоконституционността на неговия акт.

Действително чл. 52, ал. 1 и 2 от Конституцията посочва, че уредбата за здравното осигуряване се осъществява със закон, но е естествено и често практикувано законодателят да овластява изпълнителната власт да уреди определена материя, за която е необходимо прилагането на специфични технически знания или стандарти. Очевидно е, че законодателят извършва такава делегация именно (уместно е дори да се каже единствено) по споменатите мотиви. При това в случая на чл. 45, ал. 2 се касае за очевидно динамична материя (която и досега подлежи на ежегодна актуализация и следователно не може да се счита за „трайна" по смисъла на чл. 3 от ЗНА). Трайната материя е уредена в първата алинея на чл. 45 и посочването във втората на необходимостта да се приложат именно и само такива специфични - в случая медицински - стандарти би било обикновена тавтология. Ако е допустимо да има разграничения при обслужването (пакети), което не се оспорва в мотивите към настоящото решение, дори обикновената човешка логика предполага критериите за тяхното разграничение да се базират върху динамичната оценка на медицински компетентните звена на администрацията. Не се изисква усилие, за да се установи, че разпоредбата на ал. 1 описва обхвата на медицинската помощ и вътре в него

конституционно съобразните разграничителни критерии могат да бъдат само специфично медицински. Ако законодателят не е дал никакво указание, което дори да загатва за действия отвъд конституционните правила, очевидно като всеки в държавата, така и овластеният орган ще трябва да ги спазва. Тази е и логиката на цитираното Решение № 2/2009 г. по к.д. № 1/2009 г., при това досежно бюджетната материя, в която при това необходимостта от приложението на строго професионално-специфични (в тук атакуваната разпоредба - медицински) стандарти далеч не е така очевидна.

Не е работа на Конституционния съд да коментира хипотетични бъдещи отклонения от конституционните принципи, нито на законодателя - да предпазва по-нискостоящите органи от нарушение на Конституцията чрез непрекъснати припомняния какво съдържа тя. Конституционният съд като всички органи в държавата дължи уважение на държавните институции и когато те действат в рамките на конституционните си правомощия следва да приема стореното от тях, независимо от литературните му достойнства или недостатъци, за отговарящо на конституционните изисквания и само когато констатира обратното - да се намесва. Конституционният съд няма дидактична функция и дори и когато граматиката на законовата разпоредба далеч не е пример за подражание, но смисълът ѝ е разбираем, литературните ѝ недостатъци не са основание за обявяване на несъответствие с Конституцията.